

Libuše volá Londýn v Lázních Bohdanči

V sobotu 1. dubna 2017 se v areálu firmy Rybniční hospodářství, s.r.o., v Lázních Bohdanči uskutečnila veřejná prezentace projektu „Libuše volá Londýn“ věnovaná 75. výročí působení parašutistů ze skupiny Silver A na území Protektorátu Čechy a Morava. Byla vyvrcholením projektu rekonstruovat živé vysílání na funkční replice vysílačky z radiosoupravy Libuše na původním místě ve stejný den a čas jak odtud navázal oboustranné spojení s Anglií před 75 lety radiotelegrafista této paraskupiny Jiří Potůček.

Pan Václav Busta z Hradce Králové postavil naprosto přesnou repliku radiostanice Libuše, ke které se podařilo sehnat řada originálních válečných dílů zásluhou zejména Viléma Fencla, presidenta Klubu vojenské historie Rota Nazdar. Při stavbě funkční radiosoupravy Libuše byly použity v největší možné míře původní komponenty, zachován byl vzhled, konstrukce i použité materiály. Během stavby této funkční repliky se podařilo i několik dílčích historických objevů. Vysílač z radiosoupravy Libuše je například v literatuře často označován jako Mk. III, zatímco při stavbě vysílače bylo prokázáno, že se jednalo o stanici verze Mk. VI C.

Neveřejná část prezentace začala v Lázních Bohdanči již v pátek 31. března ve 22 hodin z domu Sádka čp. 148, odkud Jiří Potůček tehdy navazoval spojení. Pan Vratislav Vaverka z Libuše umístěné na půdě tohoto domu, kde se dochovaly i Potůčkovi původní antény, odvysílal historickou depeši, kterou odtud Jiří Potůček odeslal dne 30. března roku 1942 a rovněž pak jeho poslední depeši z 26. června 1942, kterou odvysílal Potůček z Bohdašína. Radiostanice se pak spojila s mnoha zájemci z České republiky a ze Slovenska. Před půlnocí se pak díky skvělým atmosférickým podmínkám podařilo spojit s protistranou v Anglii a tak se splnil jeden z cílů tohoto projektu.

Veřejná prezentace proběhla dne 1. dubna 2017 v areálu sádek Rybničního hospodářství, s.r.o. Během prezentace členové Klubu vojenské historie Rota Nazdar a dalších spolků z nadklubového sdružení „Benešovi muži“ představili veřejnosti komentované ukázky výcviku příslušníků skupin vysazovaných do protektorátu. Návštěvníci měli možnost zhlédnout dobovou techniku a zbraně, v dobovém táboře pak polní ambulanci, polní poštu, polní kuchyni, ženijní a zbrojní dílnu. Od rána bylo realizováno vysílání do celého světa z moderní vysílací stanice s mimořádnou volací značkou „OL 75 SILVER A“, kterou Český telekomunikační úřad v Praze vydal s platností od 1. do 14. dubna 2017. Zájem o navázání vzájemné komunikace byl v éteru obrovský. Po dvou týdnech vysílání se podařilo více jak 7000 spojení z celého světa.

Pro velký zájem o spojení s historickou replikou radiostanice byla Libuše s volacím znakem „OL 75 SILVER A“ znovu použita 11. dubna 2017. Spojení pro Evropu bylo k dispozici od 17:00 do 00:00 hod, pro svět po západu slunce bylo vysíláno na frekvenci 3552 kHz. Stejně jako před 75 lety bylo nutné na této historické frekvenci vysílat v noci kvůli nízkému stavu ionosféry, která umožňuje šíření vysílaného signálu. Během tohoto dne bylo uskutečněno 143 oboustranných spojení.

Na celé akci spolupracovali historické spolky sdružené pod nadklubové sdružení „Benešovi muži“, Rybniční hospodářství, s.r.o., Československá obec legionářská a další spolupracovníci z řad královéhradeckých radioamatérů. Stavba funkční radiostanice by byla nad technické možnosti spolku Roty Nazdar a bez odborné spolupráce by nebylo možné tento záměr realizovat. Naštěstí velice ochotně pomohli nadšenci do starých radiostanic z Hradce Králové, se kterými spolek Rota Nazdar již spolupracoval před několika lety při vzpomínkové akci na paraskupinu Barium v Žamberku. Výrobu

bedny, ovladačů, čelního panelu, šasi a pořízení velké části dokumentace nutné k výrobě byla zvládnuta v rámci Roty Nazdar. Podařilo se sehnat i velkou část originálních komponentů.

Vlastní stavbu repliky vysílače provedl pan Václav Busta, OK1MWA, z Hradce Králové, který zprovoznil mimo jiné i krátkovlnný přijímač Hallicrafters SX24 jaký používal radiotelegrafista Silver A Jiří Potůček a také přijímač SX17. S projektem pomáhal i pan Ivan Kohout, OK1MOW, a pan Vratislav Vaverka, OK1KT, který 31. března zajišťoval živé vysílání na radiostanici Libuše.

Celý projekt je prezentován na stránkách www.rotanazdar.cz či na Facebooku www.facebook.com/RotaNazdar/ a www.facebook.com/LibusevolaLondyn/. Formou odborných článků, dobových i nově pořízených fotografií je zde mapována činnost skupiny Silver A od doby jejího seskoku po zánik. Na facebookových stránkách Libuše volá Londýn, jsou postupně zveřejňovány veškeré depeše, den po dni, jak byly odvysílány před 75 lety. Jsou zde také uvedeny méně známé či zcela neznámé skutečnosti z činnosti skupiny Silver A, dle posledních výzkumů z oblastních i státních archívů.

Adolf Vondrka, Rybníční hospodářství, s.r.o., a Vilém Fencel, Rota Nazdar z.s.